

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2025-09-08

Diarienummer:
KSN-2025-02658

Handläggare:
Mikael Buskas

Undantag från 20 timmars arbete för personliga assistenter och boendeassistenter i kombination med jour

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** tillåta avvikelse från 20 timmars arbete i kombination med jour för personliga assistenter,
2. **att** tillåta avvikelse från 20 timmars arbete i kombination med jour för boendeassistenter, samt
3. **att** beslutet gäller 12 månader från det att verkställighet kan ske.

Ärendet

Kollektivavtalet (bilaga J till Allmänna Bestämmelser) punkt 2 och PAN 25 § 6 punkt 5) ger möjlighet till avvikelse från 20 timmars arbete inom funktionshinderområdet. Den sammanlagda arbetstiden får då som högst uppgå till 24 timmar. Ett beslut om avvikelse från kollektivavtalet ska fattas av kommunstyrelsen. Innan beslutet kan verkställas ska det rapporteras till berörda centrala parter och Centrala parter arbetsnämnd har möjlighet att överpröva beslutet. Beslut kan fattas för maximalt ett kalenderår i taget och behov av avvikelse bedöms finnas för 12 månader.

Beredning

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsförvaltningen i dialog med de fackliga ombuden inom berörd förvaltning.

Föredragning

Inom avdelning för Funktionsstöd och verksamhetsområde personlig assistans finns cirka 85 brukare som valt Uppsala kommun som assistansanordnare. Verksamheterna

följer de beslut som Försäkringskassan (enligt SFB kap 51) och/eller Uppsala Kommun (egen myndighet enligt LSS, SoL) fattar och bemanningen planeras i enlighet med dessa beslut och insatser.

Ett av huvudmålen med uppdraget inom personlig assistans är att säkerställa att medborgare som erhåller personlig assistans ges möjlighet att leva ett så självständigt liv som möjligt, i likhet med övriga samhällsmedborgare.

Gemensamt för besluten och insatserna som utförs inom område personlig assistans är att stödet ska kännetecknas av kontinuitet och ges av fåtal medarbetare med god kännedom om brukaren.

Inom avdelning för Funktionsstöd och verksamhetsområde LSS-boende område 1, 2 och 3 finns cirka 900 brukare.

Ett av huvudmålen att säkerställa att medborgare som erhåller biståndsbeslut Bostad med särskild service enligt LSS 9 § 9 och Bostad med särskild service för barn eller ungdomar enligt LSS 9 § 8 ges möjlighet att leva ett så självständigt liv som möjligt, i likhet med övriga samhällsmedborgare.

Enligt rättighetslagstiftningen LSS ska brukare i så hög utsträckning som möjligt kunna leva ett självständigt liv. Detta innefattar bland annat möjligheten att kunna resa bort kortare eller längre vistelser.

Enligt lagen om stöd och service har brukare rätt till att få sitt stöd utfört av ett fåtal medarbetare, som de känner väl för att kunna göra sig förstådda, och få hjälp och stöd i situationer av privat karaktär och att stödet ges av personer som den enskilde själv har valt och har förtroende för. Beroende på hur brukarens beslut och insatser ser ut kan arbetsgivaren, för att inte överskrida 20 timmars arbete i kombination med jour, behöva öka antalet medarbetare kring brukaren. Detta står i strid med lagens intentioner att begränsa antalet medarbetare kring brukare både inom Personlig assistans och för LSS-boende område 1, 2 och 3 och kan medföra negativa konsekvenser för den enskilde.

Arbetsförläggningen kan medföra svårigheter både vid den löpande förläggningen av ordinarie arbetstid, men framför allt där brukaren behöver ha medarbetare med på resor där det är extra svårt att organisera personalbyten. Utan avvikelse från 20 timmars arbete i kombination med jour kan brukarnas frihet begränsas.

Att ha dubbelbemanning där det inte behövs för att säkerställa brukarens behov enligt biståndsbeslut skulle innebära fler kontaktytor, vilket också kan påverka kvaliteten på utförandet. Förutom ökat antal kontakter för brukaren begränsas även brukarnas frihet att göra som andra då hänsyn i högre grad måste tas till personalbyte och bemanning. Att säkra tillräcklig kompetens var en betydande utmaning redan innan ändringen i bilaga J och PAN. En 20-timmarsbegränsning förväntas ytterligare förstärka denna utmaning. Avvikelse kan behövas både för medarbetare anställda enligt AB och PAN.

Finns inte behov av avvikelse ska högst 20 timmars arbete i kombination med jour tillämpas.

Nuvarande arbetstidsförläggning medför att brukarnas rättigheter inskränks. Brukarna har rätt att få stöd av ett fåtal medarbetare som de känner väl, för att kunna göra sig förstådda och få hjälp och stöd i situationer av privat karaktär och att stödet ges av personer som den enskilde själv har valt och har förtroende för. Detta innefattar också möjligheten att kunna resa bort kortare eller längre vistelser. En avvikelse upp till 24

timmar underlättar arbetstidsförläggningen och antalet medarbetare kring en brukare kan då begränsas och därför föreslås kommunstyrelsen besluta om en avvikelse från 20 timmars arbete i kombination med jour.

Ekonomiska konsekvenser

Inom avdelning för Funktionsstöd och verksamhetsområde Personlig assistans, LSS-boende område 1, 2 och 3 kan det i vissa fall krävas fler medarbetare runt brukaren med nuvarande arbetstidsförläggning vilket får ekonomiska konsekvenser. Med aktuellt undantag så kan schemaläggningen effektiviseras vilket i så fall påverkar ekonomin positivt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 8 september 2025
- Bilaga 1, Protokoll från MBL-förhandling 8 september 2025

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör